

Transforming of the Educational Environment in the Era of the Digital Revolution: a Philosophical Approach

UDC: 101.37.01/09

DOI: <https://doi.org/10.15421/172426>**Havronenko Vasil¹**Ph.D., Assoc. Prof., <https://orcid.org/0000-0003-0919-6620>, havronenkovasil@gmail.com**Kondratyuk-Antonova Tetyana²**Ph.D., Full Prof., <https://orcid.org/0009-0002-6548-7772>, tkfilosof@gmail.com**Sadovnikov Oleh³**Ph.D., Assoc. Prof., <https://orcid.org/0000-0002-0216-3183>, sadovnikovoleg14@gmail.com¹*Kyiv National University of Construction and Architecture (Kyiv, Ukraine)*²*Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine (Kyiv, Ukraine)*³*National University of Pharmacy (Kharkiv, Ukraine)*

Abstract

Relevance. The relevance of the article lies in the necessity to understand and adapt the educational environment to the challenges arising from the digital revolution. With the rapid development of technologies, educational institutions are faced with the need to rethink their teaching methods and curricula. The article proposes a philosophical approach to considering the transformation of the educational environment in the context of the digital age. The research highlights key aspects of the changes occurring in the field of education due to the increasing influence of technologies. Specifically, the article examines the impact of the digital revolution on changing approaches to organizing the learning process, the role of teachers and students, as well as the principles of curriculum development.

The aim is to implement a philosophical approach to the transformation of the educational environment in the era of the digital revolution. Based on the conducted research, it is established that the digital revolution significantly alters perceptions of education, necessitating the implementation of innovative approaches and tools in the learning process.

The analysis **results** also show that successful adaptation of the educational environment to the digital age requires a comprehensive approach that combines technological, pedagogical, and philosophical aspects. However, the research also identified challenges related to unequal access to digital technologies among students and teachers. For example, some student groups may have limited access to the internet or modern devices, creating inequalities in learning opportunities.

The conclusions of the article underscore the necessity for continuous improvement of the educational process and active implementation of innovative technologies in pedagogical practice. It is noted that only through the combination of technological progress with a deep understanding of the philosophical principles of education can effective transformation of the educational environment in the era of the digital revolution be achieved.

Keywords: educational environment, digital revolution, philosophy of education, digital technologies, critical thinking, pedagogical philosophy

Трансформація освітнього середовища в епоху цифрової революції: філософський підхід

Хавроненко Василь¹, Кондратюк-Антонова Тетяна², Садовніков Олег³¹*Київський національний університет будівництва і архітектури (Київ, Україна)*²*Київський інститут Національної гвардії України (Київ, Україна)*³*Національний фармацевтичний університет (Харків, Україна)*

Анотація

Актуальність статті полягає в необхідності розуміння та адаптації освітнього середовища до викликів, що виникають у зв'язку з цифровою революцією. У зв'язку зі стрімким розвитком технологій, освітні інституції стикаються з потребою переосмислення своїх методів навчання та навчальних програм. Стаття пропонує філософський підхід до розгляду трансформації освітнього середовища в контексті цифрової епохи. Дослідження висвітлює ключові аспекти перетворень, що відбуваються у сфері освіти через зростання впливу технологій. Зокрема, стаття розглядає вплив цифрової революції на зміну підходів до організації навчального процесу, роль тьютора та здобувача освіти, а також принципи побудови навчальних програм.

Мета полягає у впровадженні філософського підходу для трансформації освітнього середовища в епоху цифрової революції. На основі проведеного дослідження встановлено, що цифрова революція значно змінює уявлення про освіту, викликаючи необхідність впровадження новаторських підходів та інструментів у навчальний процес.

Результати аналізу також показують, що успішна адаптація освітнього середовища до цифрової епохи потребує комплексного підходу, що поєднує технологічні, педагогічні та філософські аспекти. Проте дослідження також виявили, що існують виклики, пов'язані з нерівним доступом до цифрових технологій серед здобувачів освіти та тьюторів. Наприклад, деякі групи здобувачів освіти можуть мати обмежений доступ до інтернету або сучасних пристроїв, що створює нерівності в можливостях навчання. Крім того, виникає питання професійної підготовки тьюторів для ефективного використання цифрових технологій у навчальному процесі.

Висновки статті підкреслюють необхідність постійного вдосконалення освітнього процесу та активного впровадження інноваційних технологій у педагогічну практику. Відзначається, що лише через поєднання технологічного прогресу з глибоким розумінням філософських принципів освіти можливо досягти ефективної трансформації освітнього середовища в епоху цифрової революції.

Ключові слова: освітнє середовище, цифрова революція, філософія освіти, цифрові технології, критичне мислення, педагогічна філософія

Стаття надійшла / Article arrived: 27.03.2024

Схвалено до друку / Accepted: 25.04.2024

Вступ.

В епоху цифрової революції, яка перетворює усі сфери нашого життя, освіта стає ключовим чинником адаптації до нових викликів та можливостей. Сучасний світ вимагає від нас постійного оновлення знань і навичок, а цифрові технології надають нам потужний інструментарій для досягнення цієї мети (Hashim, 2022). Тому важливо розглядати освітнє середовище не лише як платформу передачі інформації, але й як простір для розвитку критичного мислення, творчості та інновацій.

Цифрова революція прискорила темпи змін у суспільстві та економіці, що вимагає від освіти реагувати на ці зміни з відповідними стратегіями. У цьому контексті, філософський підхід допомагає зрозуміти глибинні причини цих змін та визначити їх вплив на індивідуума та суспільство в цілому. Такий підхід дозволяє розглядати освіту як процес, спрямований на формування особистості, здатної адаптуватися до непередбачуваних викликів та використовувати цифрові технології для власного розвитку.

Тому, у наш час важливо не лише адаптувати освітній процес до вимог цифрової епохи, але й активно формувати нові підходи та стратегії, що враховують глибинні трансформації, які відбуваються в суспільстві та економіці. Тільки тоді освіта зможе ефективно відповідати потребам сучасної людини та сприяти її розвитку в умовах цифрової революції.

Актуальність.

Трансформація освітнього середовища в епоху цифрової революції є однією з найактуальніших тем сучасності. Стрімкий технологічний прогрес та швидка дифузія цифрових інструментів змінюють усі аспекти життя, включаючи освіту. Філософський підхід до цієї теми допомагає не лише розуміти сам процес трансформації, але й аналізувати його вплив на суспільство, культуру та індивідуальний розвиток. Одним з ключових аспектів філософського підходу є розуміння сутності освіти та її місця у сучасному світі, своєю чергою це дозволяє виявити, які зміни необхідно внести у навчальні програми, методи навчання та організацію навчального процесу для відповідності вимогам цифрової епохи. Філософський аналіз також допомагає виявити етичні аспекти використання цифрових технологій у навчанні та їх вплив на розвиток особистості.

Крім того, філософський підхід до трансформації освіти в епоху цифрової революції сприяє розумінню впливу цих змін на суспільство в цілому. Він допомагає вирішити питання щодо доступності освіти, рівності шансів у навчанні, а також впливу цифрової трансформації на робочі місця та економіку. Засадничий філософський підхід також дозволяє глибше розуміти природу технологій та їх роль у формуванні сучасної освіти (Горбунова, 2016) й це допомагає визначити, які інструменти та підходи

є найбільш ефективними для досягнення освітніх цілей у цифрову епоху.

В цілому, філософський підхід до трансформації освітнього середовища в епоху цифрової революції допомагає розкрити глибинний зміст цих змін та визначити оптимальний шлях для подальшого розвитку освіти в цифровому віці.

Мета статті полягає у впровадженні філософського підходу для трансформації освітнього середовища в епоху цифрової революції.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій.

Аналіз попередніх досліджень та публікацій з трансформації освітнього середовища в епоху цифрової революції вказує на те, що цей процес є невід'ємною частиною сучасного освітнього ландшафту. В. Бех (Bekh, 2021), Л. Горбунова (2016), Н. Горишна (2020), Р. Серл (Searle, 2021), К. Олівейра та Р. Соуза (Oliveira, & Souza 2022) відзначають, що філософський підхід до цієї проблеми допомагає розглядати не лише технологічні та методологічні аспекти, а й глибше розуміти філософські та етичні питання, які виникають у зв'язку з цією трансформацією.

Перш за все, цей аналіз підкреслює важливість розуміння цифрової революції не лише як технологічного явища, але й як культурного та філософського перетворення. М. Ашмель, Р. Метьюз, І. Тлемсані та М. Хашим (Hashim, Ashmel, Tlemsani, & Matthews, 2022), А. Роляк (Roliak, 2021), С. Шеффер (Shaeffer, 2019) вказують на те, що цифрові технології впливають на спосіб, яким ми сприймаємо знання, спілкуємося та взаємодіємо один з одним у освітньому середовищі. Таке розуміння допомагає враховувати не лише технічні аспекти впровадження цифрових інструментів у навчальний процес, а й їх соціокультурні наслідки.

Другий аспект, на який звертає увагу аналіз попередніх досліджень, – це необхідність філософської рефлексії щодо етичних проблем, пов'язаних з використанням цифрових технологій у навчанні. Н. Гіанг (Giang, 2021), О. Заболотська (Zabolotska, 2021), Дж. Кієн (Kien, 2021), Д. Кокс (Cox, 2022), Н. Покровська (Pokrovskaiia, 2020), М. Пітерс, М. Тесар і Л. Джексон (Peters, Tesar, & Jackson, 2020) зауважують, що такі питання, як приватність даних, доступність контенту та цифрова нерівність, стають ключовими в контексті цифрової революції в освіті. Філософський підхід допомагає розуміти ці етичні проблеми у контексті загальних цінностей суспільства та освітніх цілей.

Результати дослідження.

Становлення освітнього середовища в епоху цифрової революції змінюється настільки швидко, що важко відстежити всі аспекти цього процесу. Початок цифрової революції в освіті можна віднести до введення комп'ютерів у навчальні заклади, але з часом ця тенденція еволюціонувала в інтеграцію новітніх

технологій, таких як штучний інтелект, віртуальна реальність (Сох, 2022). Одним із головних аспектів цього процесу є зміна ролі тьютора та здобувача освіти: замість традиційного моделювання знань, тьютори стають співробітниками в навчальному процесі, а здобувачі освіти – активними учасниками, які займаються дослідницькою роботою та співпрацею (Pokrovskaja, 2020). Цифрова революція також вплинула на зміну змісту навчання, адже тепер освітні програми стають більш гнучкими та адаптивними до потреб сучасного суспільства, включаючи практики розвитку м'яких навичок, критичного мислення та проблемного вирішення.

Однак з цифровими технологіями приходять і виклики, зокрема в сфері кібербезпеки та захисту особистих даних, а забезпечення безпеки в інтернеті та збереження конфіденційності даних стають надзвичайно важливими завданнями для освітніх закладів (Searle, 2021). Крім того, цифрова революція вимагає постійного навчання тьюторів та адміністраторів, щоб вони могли ефективно впроваджувати нові технології в навчальний процес та вирішувати виникаючі проблеми.

До початку цифрової революції освітнє середовище було в основному зосереджене на традиційних методах навчання, таких як лекції, підручники та робочі зошити й це часто означало, що знання передавалося в основному в односторонньому напрямку від тьютора до здобувача освіти, і доступ до інформації був обмеженим на певних ресурсах, які були доступні в бібліотеках або через друковані видання. З іншого боку, з появою цифрових технологій змінилося багато речей. Інтернет надав здобувачам освіти та тьюторам безмежний доступ до інформації з будь-якої точки світу, а електронні презентації, відеоуроки, вебсемінари та інші інтерактивні засоби навчання, – стали стандартом (Giang, 2021) й своєю чергою це відкрило двері до нових методів навчання, таких як змішане навчання та дистанційна освіта, які дозволяють здобувачам освіти навчатися власним темпом та відповідно до власного розкладу.

Проте разом з цими новими можливостями виникають і виклики. Наприклад, проблеми з доступністю до технологій та навчальних ресурсів є перешкодою для деяких здобувачів освіти. Також важливо вміти аналізувати та оцінювати інформацію, яка стала доступною через Інтернет, оскільки не все з неї може бути достовірним або корисним (Kien, 2021).

Філософський підхід до освіти в епоху цифрової революції акцентує увагу на розвитку критичного мислення, творчого мислення та вміння аналізувати та синтезувати інформацію. Він підтримує ідею, що освіта повинна не лише передавати знання, але й навчити здобувачів освіти думати самостійно та критично оцінювати інформацію, яку вони зустрічають у цифровому світі (Shaeffer, 2019). На нашу думку такий підхід підкреслює важливість

етичних питань, пов'язаних з використанням технологій у навчанні та спілкуванні, та спонукає до розуміння впливу цифрової революції на суспільство та культуру загалом.

Важливим аспектом філософського підходу є акцент на розвиток глибокого розуміння та внутрішньої мотивації здобувачів освіти. Замість простого накопичення фактів і даних, філософська освіта ставить перед собою завдання розвивати здобувачів освіти та їх здатність до самонавчання та постійного розвитку. Філософія сама собою спонукає до пошуку глибинного розуміння теми, здійснюючи аналіз не лише того, що відомо, але й того, що може бути за межами поточних знань, та стимулює творчий підхід до розв'язання складних проблем.

У контексті цифрової революції філософські концепції відіграють ключову роль у формуванні освітнього середовища. Перша концепція, що варто згадати, – це ідея постмодернізму, яка стверджує відхід від метанарративів та бінарних опозицій у світі цифрових технологій й це відображається в підходах до навчання, які акцентують на індивідуалізації, гнучкості та демократизації знань. Друга концепція, що впливає на освіту в цифрову епоху, – це конструктивізм. Згідно з цією ідеєю, знання будується через активну участь здобувачів освіти у процесі навчання. У цифровому світі це перекладається у застосування інтерактивних технологій та співпрацю в мережі для сприяння активному конструюванню знань. Критична теорія, яка розглядає освіту як інструмент соціальної та політичної трансформації, своєю чергою у цифрову епоху це означає розгляд критичних питань, пов'язаних з цифровим розривом, таких як доступ до технологій, цифрова нерівність та проблеми приватності даних (Hashim, Ashmel, Tlemsani, & Matthews, 2022).

Приміром, постгуманізм підкреслює переосмислення людської природи та взаємодії з технологіями, а в контексті освіти це виявляється в заохоченні здобувачів освіти розуміти себе як частину ширшого екосистемного світу. Також важливою концепцією – ідея віртуальної реальності та розширеної реальності, які дозволяють створювати іммерсивні навчальні досвіди, які допомагають здобувачам освіти відчувати та зрозуміти складні концепції у реальному часі (Peters, Tesar, & Jackson, 2020).

Концепція, яка варта уваги, – це філософія відкритого доступу до знань, яка пропагує безкоштовний та вільний доступ до освітніх ресурсів. У цифровій епоху це набуває особливої важливості, оскільки Інтернет дозволяє широкому колу людей з усього світу отримувати якісну освіту без фінансових обмежень (Zabolotska, 2021).

В рамках дослідження варто відзначити, що в епоху цифрової революції освітнє середовище зазнає значних змін, що вимагають філософського

підходу для розуміння їхнього впливу та відповідного адаптування, а саме:

- цифрова революція розширює обсяг доступних знань, забезпечуючи можливість швидкого доступу до інформації через Інтернет. Однак, це також породжує питання про якість та достовірність інформації, що вимагає критичного мислення та уміння фільтрувати інформацію;

- традиційні моделі навчання, базовані на лекціях та підручниках, поступово витісняються більш інтерактивними та відкритими формами навчання, такими як відеоуроки, онлайн-курси та спільне вирішення завдань;

- у цифровій епосі тьютори виступають не тільки як джерело знань, але й як наставники, що сприяють розвитку критичного мислення, творчості та співпраці;

- цифрові технології дозволяють навчатися в будь-якому місці та в будь-який час, що робить освіту більш доступною для людей з різних куточків світу;

- цифрові технології можуть збільшити рівень доступу до освіти, але виникає питання про те, чи всі мають рівний доступ до неї, а от філософський підхід вимагає розгляду рівності участі та можливостей для всіх, незалежно від соціального статусу, економічного положення чи географічного розташування;

- цифрова революція в освіті створює нові можливості для збору та аналізу даних про здобувачів освіти, але вона також породжує серйозні питання щодо приватності та безпеки цих даних. Філософський підхід дозволяє врахувати етичні аспекти збору, зберігання та використання особистих даних у навчальних цілях;

- у зв'язку з глобалізацією та розширенням доступу до освіти через Інтернет, виникає питання про те, як зберегти та врахувати культурну різноманітність у процесі навчання, приміром філософський підхід допомагає розглядати це питання через призму взаєморозуміння, культурного діалогу та взаємоповаги;

- цифрова революція може впливати на соціальні структури, змінюючи роль освіти у суспільстві та розподіл можливостей. Філософський підхід допомагає аналізувати цей вплив та розробляти стратегії для забезпечення соціальної справедливості та рівності в доступі до освіти (Roliak, 2021).

Зауважимо, у епоху цифрової революції освітнє середовище переживає значні трансформації, що впливають на всі його аспекти. Адже саме цифрові технології змінюють спосіб, яким ми отримуємо, обробляємо та сприймаємо інформацію, а також впливають на методи навчання та спілкування. Від доступу до навчальних ресурсів в Інтернеті до можливостей дистанційного навчання та персоналізованого підходу до кожного здобувача освіти – цифрові інновації відкривають нові горизонти для освіти. В епоху цифрової революції

освітнє середовище пройшло значні трансформації, які вплинули на всі його аспекти, а саме:

- Інтернет та цифрові технології зробили інформацію більш доступною ніж коли-небудь раніше й завдяки цьому здобувачі освіти можуть швидко знаходити відповіді на свої питання, використовуючи пошукові системи, онлайн-курси, електронні книги;

- замість традиційних друкованих матеріалів, таких як підручники, все більше освітніх ресурсів стають електронними, своєю чергою це включає в себе відеоуроки, інтерактивні вправи, онлайн-лекції та інші цифрові ресурси, які можна легко адаптувати до різних потреб та стилів навчання;

- завдяки технологічним засобам, навчання віддалено стало дійсністю, тобто здобувачів освіти можуть навчатися з будь-якого місця, використовуючи відеоконференції, вебінари, платформи онлайн-навчання й це особливо корисно для тих, хто має обмежені можливості або живе в віддалених місцях;

- цифрові технології дозволяють створювати навчальні програми та матеріали, які можна адаптувати до індивідуальних потреб кожного здобувача освіти, приміром алгоритми штучного інтелекту можуть аналізувати дані про навчання та створювати персоналізовані рекомендації для оптимізації навчального процесу;

- інтерактивні цифрові інструменти сприяють спільній роботі здобувачів освіти, навіть якщо вони знаходяться в різних частинах світу й тому можуть спільно працювати над проектами, обмінюватися ідеями та здійснювати взаємодію в реальному часі;

- освіта в епоху цифрової революції ставить більший акцент на розвиток навичок, які необхідні в сучасному цифровому світі, таких як комп'ютерна грамотність, аналітичне мислення, критичне мислення, робота в команді (Bekh, 2021).

Тому на нашу думку, адаптація освітнього середовища до цифрової епохи є складним завданням, яке потребує комплексного підходу, – технологічні інновації можуть значно полегшити процес навчання та підвищити якість освіти, проте успіх залежить від того, наскільки ефективно вони інтегруються в педагогічний процес та чи враховуються філософські принципи освіти.

Але, нерівний доступ до цифрових технологій є серйозним викликом, який може призвести до подальшого поглиблення соціальних нерівностей в освіті. Для забезпечення успішної адаптації, потрібно здійснювати значні зусилля для зменшення цього нерівності, своєю чергою це може включати в себе надання фінансової підтримки для ЗВО та здобувачів освіти з малозабезпечених сімей, створення програм підготовки тьюторів до використання цифрових технологій, а також розвиток ініціатив, спрямованих на забезпечення доступу до Інтернету та комп'ютерів

у всіх здобувачів освіти. Науковці відзначають, що цифрова революція суттєво змінює підходи до організації навчального процесу, а саме:

- цифрові технології дозволяють створювати інтерактивні навчальні матеріали, які можуть бути адаптовані до потреб кожного здобувача освіти й навчальні програми стають більш індивідуалізованими, дозволяючи кожному здобувачеві освіти працювати на своєму власному рівні;

- тьютори вже не лише передають знання, а й стають фасилітаторами навчання використовуючи цифрові інструменти, щоб стимулювати самостійне дослідження, сприяти співпраці між здобувачами освіти та розвивати критичне мислення;

- цифрові технології дозволяють створювати більш сприятливе навчальне середовище, з використанням інтерактивних вправ, відеоуроків, веб-квестів, де здобувачі освіти можуть брати активну участь у своєму навчанні, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу;

- завдяки цифровим технологіям, навчання може відбуватися в будь-який час та в будь-якому місці, що дозволяє здобувачам освіти більш гнучко організувати свій навчальний процес (Oliveira, & Souza, 2022).

Принципи побудови навчальних програм також змінюються, орієнтуючись на розвиток ключових компетентностей, таких як критичне мислення, творчість, комунікація та співпраця. Навчальні програми стають більш гнучкими і адаптивними, зокрема шляхом використання технологій, які дозволяють персоналізувати навчання для кожного здобувача освіти. На наш погляд, такий підхід сприяє більш ефективному засвоєнню матеріалу та розвитку здобувачів освітиських навичок, необхідних у цифровому суспільстві.

Окрім цього, важливо розробляти та впроваджувати програми професійного розвитку з цифрової компетентності для педагогічних кадрів (Горішна, 2020). Тьютори повинні отримати підтримку та навички, необхідні для успішного використання цифрових технологій у навчальному процесі, – тренінги, семінари, вебінари та інші форми навчання з цифрової грамотності та використання цифрових інструментів у навчанні.

Додатковою стратегією може бути партнерство з громадськими та комерційними організаціями для забезпечення доступу до безкоштовних або знизених цін на цифрові пристрої та послуги для освітніх установ та здобувачів освіти із малозабезпечених сімей. Такі партнерства можуть стимулювати розвиток програм підтримки та збільшення

доступності цифрових ресурсів для всіх учасників освітнього процесу.

Висновки.

Освітнє середовище, безумовно, переживає значні трансформації в епоху цифрової революції. Цей процес вимагає фундаментального переосмислення філософії освіти та підходів до навчання. Перш за все, варто визначити, що революція в інформаційних технологіях розширює доступ до знань, роблячи їх більш доступними та інтерактивними. Однак ця трансформація також поставляє перед нами виклики. Зокрема, необхідно вирішити питання професійної підготовки тьюторів для ефективного використання цифрових технологій у навчальному процесі. Важливо, щоб тьютори не лише володіли технічними навичками, але й розуміли філософські аспекти використання цифрових засобів у навчанні та розвитку здобувачів освіти.

Також слід звернути увагу на те, що цифрові технології можуть створювати нові форми нерівності в освіті. Нерівний доступ до цифрових ресурсів загострює існуючі соціальні дисбаланси та поглиблює розрив між здобувачами освіти з різних соціальних шарів. Для забезпечення успішної трансформації освітнього середовища в епоху цифрової революції потрібен комплексний підхід, який поєднує технологічні та філософські аспекти. Це означає розробку інноваційних методик навчання, які сприяють розвитку критичного мислення та творчих здібностей здобувачів освіти, а також забезпечення рівного доступу до цифрових ресурсів для всіх учасників освітнього процесу.

Крім того, важливо не забувати про етичні аспекти використання цифрових технологій у навчанні. Збереження приватності даних, боротьба з дискримінацією та забезпечення кібербезпеки – це лише деякі з питань, які потребують уваги та обговорення всередині освітньої спільноти. Філософський підхід допомагає розглядати ці аспекти через призму значення освіти для суспільства, розуміння сутності навчання та розвитку особистості, а також врахування моральних та етичних питань, пов'язаних з використанням цифрових технологій у навчальних цілях.

Отже, трансформація освітнього середовища в епоху цифрової революції вимагає не лише технічних інновацій, але й глибокого філософського розуміння цих змін та їх впливу на суспільство в цілому. Лише злагоджений підхід, що поєднує технологічні можливості з етичними принципами та філософськими цінностями, дозволить досягти повноцінного розвитку особистості в умовах цифрової епохи.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

- Горбунова, Л. (2016). Ключові компетенції у транснаціональному освітньому просторі: визначення та імплементація. *Філософія освіти*, 2(19), 97-117.
- Горішна, Н. (2020). Розвиток категорії інклюзивна освіта у філософсько-освітніх концепціях та сучасному науковому дискурсі. *Social Work and Education*, 7(1), 65-75.
- Bekh, V. (2021). Education as a way of human existence in a postmodern society. *Postmodern Openings*, 12(3), 1-14.
- Cox, D. (2022). Theoretical frameworks in social work education: A scoping review. *Radical Challenges for Social Work Education*, 18-43.
- Giang, N. (2021). Exploring the readiness for digital transformation in a higher education institution towards industrial revolution 4.0. *International Journal of Engineering Pedagogy*, 11(2), 4-24.
- Hashim, M. (2022). Emergent strategy in higher education: postmodern digital and the future? *Administrative Sciences*, 12(4 (196)), 1-24.
- Hashim, M., Ashmel, M., Tlemsani, I., & Matthews, R. (2022). Higher education strategy in digital transformation. *Education and Information Technologies*, 27(3), 3171-3195.
- Kien, G. (2021). Postmodernism trumps all: The world without facts. *Qualitative Inquiry*, 27(3-4), 374-380.
- Oliveira, K., & Souza, R. (2022). Digital transformation towards education 4.0. *Informatics in Education*, 21(2), 283-309.
- Peters, M., Tesar M., & Jackson, L. (2020). After postmodernism in educational theory? A collective writing experiment and thought survey. What Comes After Postmodernism in Educational Theory? *Routledge*, 3-12.
- Pokrovskaja N. (2020). Intellectual analysis for educational path cognitive modeling: digital knowledge for post-modern value creation. *Wisdom*, 14(1), 69-76.
- Roliak, A. (2021). Problem-based learning in pedagogic tertiary education: european context through denmark environment. *Independent Journal of Management & Production*, 12(3), 71-84.
- Searle, R. (2021). Postmodernism and the western rationalist tradition. Campus Wars. *Routledge*, 28-48.
- Shaeffer, S. F. (2019). Inclusive education: A prerequisite for equity and social justice. *Asia Pacific Education Review*, 1-12.
- Zabolotska, O. (2021). Digital competencies of teachers in the transformation of the educational environment. *Journal of Optimization in Industrial Engineering*, 14(Special Issue), 25-32.

REFERENCES

- Bekh, V. (2021). Education as a way of human existence in a postmodern society. *Postmodern Openings*, 12(3), 1-14.
- Cox, D. (2022). Theoretical frameworks in social work education: A scoping review. *Radical Challenges for Social Work Education*, 18-43.
- Giang, N. (2021). Exploring the readiness for digital transformation in a higher education institution towards industrial revolution 4.0. *International Journal of Engineering Pedagogy*, 11(2), 4-24.
- Gorbunova, L. (2016). Key competencies in the transnational educational space: definition and implementation. *Philosophy of Education*, 2(19), 97-117.
- Hashim, M. (2022). Emergent strategy in higher education: postmodern digital and the future? *Administrative Sciences*, 12(4 (196)), 1-24.
- Hashim, M., Ashmel, M., Tlemsani, I., & Matthews, R. (2022). Higher education strategy in digital transformation. *Education and Information Technologies*, 27(3), 3171-3195.
- Horishna, N. (2020). Development of the inclusive education category in philosophical and educational concepts and modern scientific discourse. *Social Work and Education*, 7(1), 65-75.
- Kien, G. (2021). Postmodernism trumps all: The world without facts. *Qualitative Inquiry*, 27(3-4), 374-380.
- Oliveira, K., & Souza, R. (2022). Digital transformation towards education 4.0. *Informatics in Education*, 21(2), 283-309.
- Peters, M., Tesar M., & Jackson, L. (2020). After postmodernism in educational theory? A collective writing experiment and thought survey. What Comes After Postmodernism in Educational Theory? *Routledge*, 3-12.
- Pokrovskaja N. (2020). Intellectual analysis for educational path cognitive modeling: digital knowledge for post-modern value creation. *Wisdom*, 14(1), 69-76.
- Roliak, A. (2021). Problem-based learning in pedagogic tertiary education: european context through denmark environment. *Independent Journal of Management & Production*, 12(3), 71-84.
- Searle, R. (2021). Postmodernism and the western rationalist tradition. Campus Wars. *Routledge*, 28-48.
- Shaeffer, S. F. (2019). Inclusive education: A prerequisite for equity and social justice. *Asia Pacific Education Review*, 1-12.
- Zabolotska, O. (2021). Digital competencies of teachers in the transformation of the educational environment. *Journal of Optimization in Industrial Engineering*, 14(Special Issue), 25-32.